

SAKSFRAMLEGG

Til:
Universitetsstyret

Møtedato:
08.03.2018

Sak:

Refordeling av stipendiat- og postdoktorstillinger for 2019

Innstilling til vedtak:

1. 80 stipendiatstillinger fordeles slik:
 - a. Tolv historiske stillinger – fordeles i samsvar med tabell 1 (vedlegg 1)
 - b. To stillinger overført fra Program for kunstnerisk utviklingsarbeid tildeles Kunstfak
 - c. 15 stillinger – fordeles strategisk i samsvar med tabell 2 (vedlegg 1). Rektor får fullmakt til å fordele ni stipendiatstillinger til de tematiske satsingsområdene vedtatt i strategien for UiT
 - d. 51 stillinger – nøkkelfordeles i samsvar med tabell 4 (vedlegg 1)
2. To postdoktorstillinger fordeles Arctic Center for Sustainable Energy (ARC)
3. To postdoktorstillinger fordeles Befolkningsundersøkelser i nord (BIN)
4. En postdoktorstilling tildeles IVT-fak
5. Rektor får fullmakt til å fordele inntil fem postdoktorstillinger basert på resultater fra søknader til Horisont 2020 høsten 2018, jf vedtatt fordelingsprinsipp
6. Dersom en enhet får finansiert tildelte stillinger via eksterne kilder, kan enhetene lyse ut neste ledige stilling ut fra enhetens egen prioriteringsliste

Begrunnelse:

UiT Norges arktiske universitet (UiT) har per februar 2018 363 rekrutteringsstillinger, hvorav 338 stipendiatstillinger og 25 postdoktorstillinger. Hvert år refordelles disse til fakultetene og noen enheter. En viss andel av stillingene fordeles ut fra strategiske overveielser foretatt av universitetsledelsen og/eller fra føringer UiT mottar fra Kunnskapsdepartementet i statsbudsjettet. Disse *strategiske* stillingene fordeles i tråd med, og skal bidra til å realisere UiTs strategi *Drivkraft i nord: Strategi for UiT mot 2022*. En andel av stillingene, kalt *nøkkelfordelte* stillinger, fordeles mellom fakultetene ut fra en vedtatt fordelingsnøkkel. Utover dette er noen fakulteter forpliktet til å dekke en andel rekrutteringsstillinger over egen ramme, kalt *historiske* stillinger. De nøkkelfordelte og historiske stillingene kan fakultetene fordele uten spesifikke tematiske føringer.

Program for kunstnerisk utviklingsarbeid er blitt avviklet etter at Kunnskapsdepartementet i 2017 opprettet en egen doktorgrad basert på utøvende og skapende kunst, kalt *ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid*. I Statsbudsjettet for 2018 er midlene til de 18 nasjonale studieplassene i programmet blitt omgjort til rekrutteringsstillinger, hvorav UiT har mottatt midler til to av disse, og som begge er øremerket det nye ph.d.-programmet.

I Statsbudsjettet for 2018 ble UiT tildelt to nye stipendiatstillinger. Totalt vil dermed 342 stipendiatstillinger være finansiert over statsøkonomien ved utgangen av 2018. Av disse er ni midlertidige stillinger med finansieringsstart i 2017 som vil bli faset ut etter en finansieringsperiode.

Som i tidligere fordelingssaker gjøres det ikke rede for hvilke prosjekter/forskere/institutter som tildeles nøkkelfordelte stillinger. Universitetsstyret vil bli informert i en orienteringssak til junimøtet, der alle tildelingen presenteres.

Universitetsdirektøren sendte brev til enhetene 17. januar 2018 med informasjon om årets refordeling (vedlegg 2). Enhetenes frist var 16. februar for å gi innspill til eventuelle strategiske stillinger som ifølge avtaler bør tilfalle enheten. Det er kommet innspill fra alle fakultetene. Innspillene følger som vedlegg 3, nummerert I-VII.

Stipendiatstillinger

Universitetsstyret vedtok prinsipper for fordeling av rekrutteringsstillinger i møte 13. mars 2014 sak S 9-14 *Organiseringen av rekrutteringsstillingene ved UiT og prinsipper for fordeling/refordeling av disse*¹. I vedtakets punkt 5 heter det at: «Hvert år fordeles tilnærmet like mange stillinger. Eventuelle nye stillinger tildelt over statsbudsjettet kommer i tillegg».

Av de totalt 342 stipendiatstillingene i poolen er 338 gamle, to nye og to øremerket ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid. Stillingene inndeles i tre pottar jf vedtakets punkt 2 i sak S 9-14: a) Historisk komponent b) Strategisk pott c) Nøkkelfordelt pott. I 2016 og 2017 ble henholdsvis 100 og 90 stillinger fordelt. Universitetsdirektøren foreslår at det i år fordeles færre stillinger, siden det nå er store avsetninger på enkelte fakulteter på grunn av ubesatte rekrutteringsstillinger, samt stramme økonomiske rammer.

a) Historisk komponent

38 slike stillinger er fordelt på ulike enheter ved UiT. Tolv stillinger har finansieringsstart i 2019 og skal derfor tilbakeføres til enhetene. Dette gjelder elleve stillinger ved Helsefak og én stilling ved TMU. Oversikt over stillingene er vist i tabell 1 i vedlegg 1.

b) Strategiske stillinger

I sak S 9-14 ble det vedtatt at følgende tiltak/handlinger gir uttelling i form av stipendiatstillinger: a) Store satsinger, b) Strategisk viktige tverrfakultære prosjekter/satsinger. De siste årene har de enhetene som ikke har oppnådd å få tildelt en nøkkelfordelt stilling i stedet fått en strategisk stilling, slik at alle enheter har vært garantert minst én ny stilling årlig. I fullmaktsak F 15/18 *Endret fordelingsnøkkel for stipendiatstillinger og prinsipper for refordeling*² ble det vedtatt at denne regelen bortfaller, og at det heller skal vurderes særskilt om enkeltenheter skal tildeles en stilling ut fra innmeldt behov og strategiske vurderinger.

Kort beskrivelse av tiltak som foreslås å gi uttelling i form av strategiske stipendiatstilling(er):

Nytt SFF- senter for fremragende forskning

Ved Forskningsrådets siste utlysning av SFF, ble UiT sammen med UiO tildelt et nytt SFF: *Hylleraas Centre for Quantum Molecular Science*. Senteret skal ledes fra UiO de første fem årene av senterperioden, og ledes fra UiT de siste fem årene. Tildelingen er en stor anerkjennelse av

¹ ePhorte 2013/5156.

² ePhorte 2018/429

forskningsgruppen i teoretisk kjemi ved Institutt for kjemi ved NT-fak. Universitetsstyret vil i vår bli forelagt en sak om det nye Hylleraas-senteret, og hvilke økonomiske forpliktelser medfører for UiT.

ARCEX

UiT er vertskap for senteret *Research Center for Arctic Petroleum Exploration (ARCEX)*. Senteret er finansiert av Forskningsrådet, åtte industripartnere og Troms fylkeskommune. Forskningen er rettet mot modellering av geodynamiske og geofysiske systemer, primært i marine miljø. Seks universiteter og fire forskningsinstitutter er med i senteret. I fjorårets fordelingssak fikk senteret tildelt to stillinger, med lovnad om én stilling ved denne fordelingen. Universitetsdirektøren anbefaler at NT-fak tildeles en stipendiatstilling til ARCEX nå. Tildelingen forutsetter at NT-fak tildeler en av sine nøkkelfordelte stillinger til senteret.

Særlig tildeling etter endret fakultetsstruktur

Etter reorganiseringen av fakultetsstrukturen ble IRS-fak nedlagt og instituttene ved dette fakultetet ble overført til Helsefak og HSL-fak. For å særskilt ivareta og stimulere forskningen i de omplasserte fagmiljøene tildeles Helsefak og HSL-fak en strategisk stipendiatstilling hver.

Befolkningsundersøkelser i nord (BIN)

For å bidra til å besvare viktige nasjonale og globale spørsmål om helse, sykdom og levekår i befolkningen, med et særlig fokus på og for nordområdene, har flere fakulteter og eksterne samarbeidspartnere samordnet sine ressurser i en felles tverrfaglig, koordinert satsing knyttet opp mot befolkningsundersøkelser i nord. Utgangspunktet er blant annet Tromsøundersøkelsen. I løpet av en fireårsperiode skal det bygges opp miljøer som er konkurransedyktige både nasjonalt og internasjonalt. I sak S 39-17 *Strategisk satsing – Befolkningsundersøkelser i nord*³ ble det økonomiske bidraget til satsingen fastsatt. Kostnadene er fordelt mellom sentralt-, fakultet- og instituttnivå. I saken ble to stipendiatstillinger fra årets tildelingsrunde satt av til denne satsingen. Universitetsdirektøren anbefaler at disse fordeles nå. Etter avtale skal Helsefak og HSL-fak tildeles én stilling hver.

EISCAT_3D satsing

EISCAT (European Incoherent SCATter) er en vitenskapelig organisasjon (internasjonal stiftelse) som driver radaranlegg for romforskning på fire stasjoner: Tromsø, Kiruna (Sverige), Sodankylä (Finland) og Longyearbyen på Svalbard. EISCAT_3D er en ny generasjon inkohærent spredningsradar som skal utforske vår øvre atmosfære og fysiske prosesser i nordlyssonen. UiT driver EISCATs anlegg på Ramfjordmoen og på Svalbard, og er organisatorisk underlagt NT-fak. Satsingen på EISCAT_3D skal, etter avtale, støttes med to rekrutteringsstillinger. Universitetsdirektøren anbefaler derfor at satsingen tildeles en stipendiatstilling i år og en stipendiatstilling til neste år.

Tematiske satsinger

Universitetsstyret har de tre siste årene tildelt strategiske stipendiatstillinger for å støtte UiTs strategiplan fram mot 2020. Ti tverrfakultære prosjekter har hittil fått støtte i form av stipendiatstillinger og friske midler. Denne satsingen ønskes videreført med en ny utlysning i 2018. Universitetsdirektøren anbefaler at ni stillinger settes av til dette formålet også i år, og at rektor gis fullmakt til å fordele stillingene etter en intern søknadsprosess ved UiT.

Nye stillinger tildelt over Statsbudsjettet for 2018

³ ePhorte 2016/1111

UiT ble tildelt to nye stipendiatstillinger over Statsbudsjettet for 2018. Stillingene er uten øremerking, så begge innlemmes i den nøkkelfordelte potten. I tillegg er midlene til stipender i *Program for kunstnerisk utviklingsarbeid* omgjort til to stipendiatstillinger øremerket nytt ph.d.-program i kunstnerisk utviklingsarbeid. Ved UiT har bare Kunstfak hatt deltakere i Program for kunstnerisk utviklingsarbeid. Universitetsdirektøren anbefaler at stillingene tildeles Kunstfak og at de inngår i den historiske potten. Stillingene vil dermed bli fordelt tilbake til Kunstfak etter endt finansieringsperiode.

Tabell 2 i vedlegg 1 viser hvordan de strategiske stillingene fordeles ut fra universitetsdirektørens forslag.

c) Nøkkelfordelt pott

I sak S 2-17 *Gjennomstrømming i ph.d.-studiet*⁴, vedtok universitetsstyret ulike tiltak for å øke gjennomstrømmingen i ph.d.-studiet. Et av tiltakene er at gjennomstrømmingen i ph.d.-studiet skal innføres som ny faktor i UiTs nøkkelfordeling av stipendiatstillinger. Rektor vedtok derfor i sak F 15/18 ny fordelingsnøkkelen for den nøkkelfordelte potten.

Fordelingsnøkkelen er nå slik:

$(2 \times \text{andelen resultatfinansiering lukket ramme} + 1 \times \text{andelen professor og førsteamanuensis}) \times (\text{gjennomsnittlig andel fullførte innen seks år de siste tre år per fakultet dividert på UiTs snitt for gjennomstrømming de siste tre år}).$

Den nye fordelingsnøkkelen har som effekt at de fakultetene som har høy andel fullførte ph.d.-kandidater innen seks år vil få flere stillinger enn med gammel nøkkel, og motsatt effekt for de fakultetene som har lav gjennomføring innen seks år. For å få en gradvis innføring av ny fordelingsnøkkel gis gjennomføringsdataene 75 % effekt i år og 100 % effekt fra fordelingen i 2019. Tabell 3 og 4 i vedlegg 1 presenterer grunnlaget for den nye fordelingsnøkkelen.

Når de historiske og strategiske stillingene er fordelt, gjenstår 51 stillinger som skal nøkkelfordeles. Tabell 5 i vedlegg 1 gir en oversikt over hvor mange stipendiatstillinger hvert fakultet får tildelt for 2019. Tabell 6 i vedlegg 1 viser fordelingen mellom historiske, strategiske og nøkkelfordelte stillinger ut fra universitetsdirektørens forslag.

Postdoktorstillinger

Alle postdoktorstillinger fordeles ut fra strategiske vurderinger. I henhold til vedtak i sak S 9-14 skal inntil fem strategiske postdoktorstillinger tildeles Horisont 2020-prosjekter. Siden resultatene fra utlysningene ikke er klar før til høsten, anbefaler universitetsdirektøren at rektor gis fullmakt til å fordele inntil fem postdoktorstillinger til Horisont 2020-prosjekter, slik som tidligere år.

Satsing på fornybar energi og håndtering av klimagasser

I sak S 25-16 *Satsing på fornybar energi og håndtering av klimagasser*⁵ ble det bevilget åtte postdoktorstillinger til *Arctic Centre for sustainable energy (ARC)*. Fire stillinger ble fordelt i fjorårets fordelingssak. I henhold til avtale skal to stillinger fordeles i år, der NT-fak og IVT-fak tildeles én postdoktorstilling hver. De to gjenværende stillingene skal tildeles NT-fak i neste års fordelingssak.

Befolkningsundersøkelser i nord (BIN)

⁴ ePhorte 2017/675

⁵ ePhorte 2016/2229

I tillegg til stipendiatstillinger omfatter satsingen fem postdoktorstillinger av den sentrale potten. Universitetsdirektøren foreslår at to stillinger fordeles i årets fordeling og tre i fordelingen for 2020. De to stillingene foreslås tildelt Helsefak i år, og at det avklares i neste års fordelingssak hvordan de tre resterende stillingene skal fordeles.

Styrking av EU-satsingen ved IVT-fak

IVT-fak har jobbet og jobber målbevisst med å øke søknadsinnsatsen mot Horisont 2020. Dette gjelder både nye søknader og videreutvikling av søknader som har fått gode vurderinger, men som likevel ikke har nådd opp i konkurransen om forskningsmidler. For å støtte fakultetets viktige strategiske arbeid og stimulere til fortsatt god søknadsinnsats mot EUs ulike støtteordninger, foreslår universitetsdirektøren at IVT-fak tildeles en postdoktorstilling i denne fordelingen.

Universitetsdirektørens vurdering

I årets fordelingssak fordeles færre stillinger enn tidligere år. Erfaringene viser at fakultetene nå har store avsetninger på grunn av ubesatte rekrutteringsstillinger. Dette skyldes dels rekrutteringsutfordringer og at tilsettingsprosessen i enkelttilfeller tar for lang tid. Siden det har vært fordelt forholdsvis flere stillinger enn det reelle antallet ledige stillinger skulle tilsi, samt at mange stillinger fortsatt er ubesatt, har dette ført til et overforbruk av friske midler til rekrutteringsstillingene. Dette gjør at universitetsdirektøren mener at færre stillinger bør fordeles nå.

Universitetsledelsen ønsker at flest mulig stipendiatstillinger skal nøkkelfordeles til fakultetene, og i år vil andelen nøkkelfordelte stillinger være høy i forhold til antallet stillinger fordelt ut fra strategiske vurderinger. De strategiske stillingene som fordeles i denne saken er alle begrunnet i inngåtte forpliktelser i ulike prosjekter. Fakultetene har foreslått mange andre gode og strategisk viktige prosjekter som ønskes tildelt ressurser i form av rekrutteringsstillinger. Universitetsdirektøren mener at den store andelen nøkkelfordelte stipendiatstillinger gir fakultetene anledning til å ivareta disse prosjektene gjennom de nøkkelfordelte stillingene.

Det er ikke kommet innspill fra UB og TMU, som tidligere har mottatt en strategisk stilling hver de siste årene. I sak om endret fordelingsnøkkel (F 15/18) heter det at i den årlige refordelingssaken skal det vurderes særskilt om enkeltenheter trenger tilførsel av ny stilling ut fra innmeldt behov og strategiske vurderinger. Siden dette ikke er tilfelle i år, vil det bli gjort særskilte vurderinger i neste års fordelingssak.

Jørgen Fosslund	Pål Vegar Storeheier
konst. universitetsdirektør	forskningsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandler: Sølvi Brendeford Anderssen

Vedlegg

1. Tabeller

2. Brev til enhetene
3. Innspill fra enhetene, nummerert I-VII